

hjelpeorganisationer på det sociale område fremhæves en række af de *motiver*, som brugerne har til at foretrække private organisationer:

- at brugerne kan være anonyme,
- at private organisationer opleves som mere solidariske,
- at bruger ikke ønsker behandling,
- at medarbejderne hos det offentlige generelt mangler tid til at snakke med klienterne og fordybe sig i deres problemer,
- at brugerne har fået afslag hos det offentlige eller ønsker forhåndsoplysninger, inden han eller hun henvender sig til det offentlige om hjælp,
- at de fleste offentlige hjælpeinstanser kun har åbent hverdage i kontortiden, så nogle brugere må forsømme deres arbejde, hvis de skal benytte de offentlige hjælpetilbud. Desuden er folk ofte mest ulykkelige og ensomme om aftenen, om natten og til højtiderne, og på disse tidspunkter er de offentlige hjælpekontorer typisk lukket,
- at nogle brugere ikke tør udtale sig frit til offentligt ansatte, fordi disse opleves som myndighedspersoner,
- at nogle brugere føler en så dyb angst for eller modvilje mod offentlige kontorer, at de ikke tør henvende sig dér,
- at brugerne oplever, at visse private tilbud passer til deres smag, livsholdning og menneskesyn, idet nogle private organisationer kan præge lokaler, arbejdsmetoder og atmosfære med deres livsindstilling.

I slutningen af 80'erne undersøgte instituttet problemet om *børns anbringelse uden for hjemmet*. Det skete i tre undersøgelser, hvoraf en af dem belyste forebyggelse, visitation og anbringelse i syv kommuner. Der peges her klart på, at det sociale arbejde i betydelig udstrækning har karakter af tildeling af en række forskellige sociale foranstaltninger efter bistanndsloven. Disse foranstaltninger sættes ind som støtte for børn og familier, der er i gang med en truende udvikling, men de kommer ofte til at virke som en reel udsættelse af en mere omfattende hjælp til familien. Undersøgelsen peger også på, at en række nye forsøg på omlægning af det sociale arbejde søger at afhjælpe denne fastlåsnings af det sociale arbejde. Det sker bl.a. ved at iværksætte projekter, der

- 1) skal øge samarbejdet mellem nøgleinstanser i kommunen,

- 2) er placeret i miljøerne og
- 3) sætter ind på et tidligere tidspunkt i en families problemforløb.

Undersøgelsen af *Ungbo's klientarbejde* kortlagde indsatsen i en række alternative behandlingsmiljøer som f.eks. ungdomsboliger, skibs- og landprojekter samt psykologiske centre. Skal man dømme ud fra klienternes oplysninger om, hvad de har fået ud af deres kontakt med disse miljøer, er der ingen tvivl om, at der er tale om en betydelig støtte og hjælp. Der lægges hos de unge vægt på voksenkontakten, på indlevelsen i dagligrutiner og på muligheden for – i en svær situation – at kunne hente ekstra hjælp og støtte.

Disse to undersøgelser lægger op til, at en forebyggende indsats eller en indsats, der fungerer som støttende for forskellige typer af udsatte grupper, synes at have bedst udsigt til et udbytte, hvis indsatsen er helhedsorienteret og befriet for den kontrolfunktion, der ligger i det regelrette sociale arbejde.

Om projektarbejdets placering i socialt arbejde

Betydningen af projektarbejde/forsøgsarbejde er belyst i flere rapporter fra instituttet.

I undersøgelsen af de enlige forsørgere har man belyst de kommunale forsøgsprojekter rettet mod enlige forsørgere. Et gennemgående formål med disse projekter er at øge den enlige forsørgers uafhængighed af bistanndssystemet ved at integrere dem enten i en jobfunktion eller i et velfungerende socialt netværk. Der er satset på en afklientgørelse, en styrkelse af den enkeltes selvtilid og en kvalificering til arbejdsmarkedet. Det er imidlertid de færreste projekter, der integrerer såvel beskæftigelsesaspektet som netværksaspektet. I de fleste forsøgsprojekter lægges afgørende vægt på at styrke den enlige forsørgers netværk og højne det sociale funktionsniveau. I andre lægges primært vægt på at give den enlige forsørgere mulighed for at komme i beskæftigelse. Man forholder sig ret kritisk til effekten af den *traditionelle* indsats fra bistanndkontorernes side og vurderer, at den kun spiller en mindre rolle i forhold til at gøre eneforsørgerne selvhjulpne. Hvad angår at forbedre de enlige forsørgeres situation via *forsøgsarbejdet*, konkluderes det, at det ikke er muligt entydigt at dokumentere forsøgsarbejdets konkrete virkninger, men at de foreløbige vurderinger peger på *mange positive*